

Chovateľský deň mäsového simentála

Prvý chovateľský deň na farme mäsového simentála zorganizovala koncom februára spoločnosť MOVIS-AGRO, AK, spol. s. r. o. Skalica, ktorá patrí medzi špičkových chovateľov tohto mäsového dobytka na Slovensku. Išlo o stretnutie odborníkov i chovateľov, na ktorom sa diskutovalo najmä o skúsenostiach a aktuálnych problémoch v chovoch nedojenej mäsovej populácie kráv s beztrhovou produkciou mlieka.

SKALICA. Skalická farma MOVIS-AGRO, AK, spol. s. r. o. vznikla v roku 2006 zakúpením základného stáda asi 40 plemenníc amerického mäsového simentála. Čistokrvné plemeno pochádzalo z americkej genetiky a pôvodne bolo privezené do podniku Ag Management Vrádište vo forme embrií v roku 1992. Chov bol v rámci plemenitby zameraný na križenie 14 dovezených línií prirodzenou plemenitbou býkov z vlastného chovu.

„Od roku 2006 však už hrozila „tvrdá“ príbuzenská plemenitba, preto sme začali s využívaním umelej inseminácie cez dánskych býkov. Postupne sme rozvíjali spoluprácu so zahraničím a využívali inseminačné dávky špičkových plemenných býkov z Dánska, Kanady, Británie, Nemecka a aj Škótska a rozšírili tak línie pre potenciálnych zákazníkov,“ uviedol Ing. Ivan Nemčovský, zooteknik MOVIS-AGRO, AK, spol. s. r. o.

Chov bez IBR

Zámerom spoločnosti, v ktorej sa podarilo navýšiť stavy na súčasných 150 zvierat, je 200-kusové stádo bez-

Jeden zo špičkových plemenných býkov spoločnosti MOVIS-AGRO, AK, spol. s. r. o. Skalica a jej konateľ Ing. Miroslav Straka.

vysokotelných jalovic.

„V tomto roku chceme dosiahnuť aj najvyšší štatút od IBR (infekčná boviná rinotracheitída), to znamená dosiahnuť chov úradne bez výskytu IBR, čo nám umožní zúčastňovať sa výstav v Českej republike, kde neexistuje výstava zvierat, ktoré pochádzajú z IBR chovu. U nás na Slovensku je to žiaľ ešte bežná záležitosť,“ hovorí Ing. Ivan Nemčovský.

Ozdravením chovu sa tak odbúrajú obchodné prekážky v domácom, ako aj zahraničnom obchode. Farma MOVIS-AGRO, AK, spol. s. r. o. chce perspektívne produkovať plemenných býkov do inseminačných staníc. „Naším cieľom je predávať býky nielen na Slovensku a do ČR, ale aj do západnej Európy, kde ešte stále pretrvávajú nadradenosť. Celá západná Európa má veterinárne opatrenia a nedajú sa tam

nakolko kontrolu užitočnosti vykonávajú nielen na Slovensku, ale aj v ČR. „Chceme prinášať transparentnosť, pretože náš plemenný materiál je vyselektovaný a špičkový. Za tým si stojíme. Výber plemenných zvierat je tak prakticky kontrolovaný z dvoch strán. Zvýšené náklady na tento systém sa nám však vracia v podobe vysokej dôveryhodnosti u českých zákazníkov a výber zvierat je kontrolovaný z dvoch smerov“.

Šlachtiteľský chov

Prečo chováme práve mäsový simentál? „Mäsový simentál má veľa výhod – je to najmä ľahkosť telenia a ranosť plemena. Jalovice pripúšťame vo veku 15 až 16 mesiacov, pričom v 24 mesiacov sa nám už telia. V iných chovoch sa zvieratá v tomto veku ešte len pripúšťajú,

má užitočnosť nasmerovanú na to, aby nedochádzalo k problémom v tomto systéme, pretože nie každá krava musí mať špecifickú produkciu mlieka na odchov teľaťa, na jeho potreby. Potreby sú rôzne podľa štádia jeho vývoja. To súvisí s tučnosťou mlieka, jeho výživovými hodnotami i materskými vlastnosťami matky,“ zdôraznil Ing. Ivan Nemčovský.

Podľa neho je dôležité aj to, že takto skoro oplodnené a následne otelené jalovice majú dostatočné množstvo mlieka. Významnou vlastnosťou plemena sú veľmi dobré materské vlastnosti matiek. „Matka znesie veľa a dokáže sa o teľa postarať tak, ako som to pri žiadnom inom plemene nevidel. Mám ho veľmi rád,“ hovorí s úsmevom odborník.

Okrem veľmi dobrého osvalenia a jatočnej výťažnosti sa plemeno vyznačuje prispôsobivosťou k tvrdým podmienkam. Dokáže zúžitkovať aj menej kvalitné pastevné porasty, pričom intenzita rastu a kvalita mäsa v ničom nezaostáva za ostatnými plemenami mäsového dobytka.

Americký simentál je

v Skalici bezrohý, pričom teľatá sú z 95 percent bezrohé. Manipulácia s nimi je tak omnoho jednoduchšia a odpadá aj odrohovanie. V chove intenzívne pracujú na tom, aby mali bezrohosť potvrdenú u jednotlivých matiek aj genetickými testami a mohli ju u prípadného potomstva deklarovať certifikátom.

Čísla zreálňujú pohľad

„Každý rok dokážeme za inseminovať 50 až 55 percent plemenníc. Inseminujeme všetky jalovice býkmi na ľahkosť telenia a časť kráv, k nim vyberáme špičkových býkov zo spomenutých krajín. Každý rok oplodníme okolo 60 kráv inseminačne býkmi, ktorý prinášajú progres v rôznych vybraných smeroch a zvyšok sa nechá doskakať plemennými býkmi (v chove sú trija plemenníci na doskakovanie). Každá krava je oplodnená „na

je preto robiť kontrolu užitočnosti. Má význam vždy aj v tých chovoch, kde sa nechcú zaoberať produkciou plemenných zvierat. Čísla totiž zreálňujú pohľad na dané zviera,“ zdôraznil odborník.

Podnik MOVIS-AGRO, AK, spol. s. r. o. je od roku 2006 členom Zväzu chovateľov mäsového dobytka na Slovensku a Českého svazu chovateľov masného skobu, ale aj čestným členom Klubu chovateľov plemene masný simentál. Zúčastňuje sa pravidelne ich prednášok, akcií a udržuje kontakty s českými špičkovými chovateľmi, ktoré im pomáhajú stále napredovať.

„Nie je dobré uzatvárať sa do seba a hrať sa na vlastnom piesku. Len porovnanie so špičkovými chovmi a neustále kontakty s ostatnými chovateľmi nás môže posúvať neustále vpred. Aj to bol jeden z dôvodov zorganizovania chovateľského dňa na

„Treba vnášať osvetu medzi ľudí. Nič nie je smutnejšie, ako chodiť po Slovensku, vidieť krásnu krajinu a nevidieť tam pásť sa dobytok,“ hovorí Ing. Ivan Nemčovský.

mieru“, napríklad za účelom zvýšenia mliekovosti či zmäsilosti potomstva. Pripúšťací plán robím už štvrtý rok a plemennice sa snažím vyberať nielen podľa výzoru, ale aj podľa plemenných hodnôt, ktoré dané zviera má. Jej nedostatky potom možno korelovať pripustným býkom. Veľmi dôležité

farme mäsového simentála. Medzi ľuďmi je totiž potrebné vnášať aj osvetu, pretože nič nie je smutnejšie, ako chodiť po Slovensku, vidieť krásnu krajinu a nevidieť v nej sa pásť dobytok...“ skonštatoval Ing. Ivan Nemčovský.

PATRICIA DOLEŠOVÁ
FOTO - AUTORKA

Otvorený ustajňovací objekt nadväzuje na pastevný areál.

rohého mäsového simentála. Dovtedy budú v Skalici pokračovať v budovaní stáda na báze európskeho i amerického genofondu. Po dosiahnutí cieľa sa okrem plemenných býkov produkcia rozšíri aj o produkciu plemenných jalovic, respektíve

predať plemenné zvieratá z ozdraveného alebo uzdravujúceho sa chovu, ale len z chovu úradne bez výskytu tohto ochorenia,“ konštatuje skúsený zooteknik.

Ako uviedol, plemenný materiál produkujú cez Českú republiku v odchovniach,

čo pre nás znamená tiež istú ekonomickú výhodu. Plemeno sa však musí prejavovať svojimi prírastkami, zmäsilosťou, výťažnosťou a musí ukázať, že patrí do systému dojčiacich kráv, pretože nie každá krava je do dojčiacieho systému vhodná. Tento dobytok

Zámerom spoločnosti je navýšiť stavy bezrohého mäsového simentála na 200 zvierat.